

## Tehniline kirjeldus - Terviseseisundi tõttu püsivat tuge vajava lapse toetamine <sup>1</sup> (RHL/MSL) TO-BE protsessi TIS-STAR-SKAIS andmevahetuse funktsionaalsuse SKAIS2 infosüsteemi poolse osa realiseerimine

### 1. Hankelepingu objekt

Hankelepingu nr 3-9/2307-50 „Muutumatu seisundiga lapse (RHL) proaktiivse toetamise andmete liikumine eelanalüüs“ tulemina valminud kirjelduse alusel tellib Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus „Terviseseisundi tõttu püsivat tuge vajava lapse toetamine (RHL/MSL) TO-BE protsessi TIS-STAR-SKAIS andmevahetuse funktsionaalsuse SKAIS2 infosüsteemi poolse osa realiseerimine“ arendustöö (edaspidi töö).

### 2. Mõisted ja lühendid

Mõiste/Lühend	Kirjeldus
Abi- ja toetusvajaduse hindamine	Ülevaatlik abi- ja toetusvajaduse tuvastamine, mis võimaldab teha õigustatuse otsuse sotsiaalhoolekande abimeetmete (toetus/teenus) kohta ning valida, millise abimeetme rakendamise ja millise spetsialisti abiga on võimalik inimese elukvaliteeti hoida või parandada; eesmärgiks ei ole detailselt tuvastada inimese tegevus- või osalusvõimet.
Ametnikurakendus	Sotsiaalkindlustusameti (SKA) ametnikele mõeldud veebirakendus.
EHIS	Eesti hariduse infosüsteem. Riiklik register, mis koondab haridussüsteemi puudutavaid andmeid
ekspertarst	SKAs töötav arst, kes viib läbi puude raskussastme tuvastamise arstlikku ekspertiisi hindamist
ITP	SKAIS2 Iseteenindusportaal
KOV	Kohalik omavalitsus
LasteKS	Lastekaitseadus
Menetluse töölaud	graafilise kasutajaliidesega loodud töökeskkond SKAIS2 ametnikurakenduses, mille eesmärk on kuvada peaspetsialistidele ja ekspertarstidele menetluses olevaid arstlikku ekspertiisi PRT taotluseid selgemini ja täiendatud mugavusfunktsioonidega.
Muutumatu või progresseeruv püsiv seisund	raske või sügava puude raskussastme tuvastamisel kindlaks tehtud terviseseisund, mis tänapäevaste meditsiiniliste teadmiste ja teadaolevate andmete kohaselt ei saa paraneda või seisundi paranemise tõenäosus on vähene
MSL	Muutumatu seisundi diagnoosiga, terviseseisundist tingitud püsiva toetusvajadusega

<sup>1</sup> Sündmusteenuse praegu kehtiv nimetus, sama sündmusteenusega seonduvalt on eelnevalt kasutatud ka: Raskelt haige laps (RHL), Muutumatu (või progresseeruva) seisundi diagnoosiga, terviseseisundist tingitud püsiva toetusvajadusega laps (MSL)

	laps. Kõnekeelne väljend, projekti nimetuse lühend.
PRT	Puude raskusastme tuvastamine. SKA protsess puude raskusastme tuvastamiseks
Puude raskusastme määramine	puude raskusaste on jagatud kolme kategooriasse: keskmine, raske, sügav puue. Puude tuvastamisel määratakse ka puude raskusaste.
RHL	Raskelt haige laps; muutumatu seisundi diagnoosiga, terviseseisundist tingitud püsiva toetusvajadusega laps. Kõnekeelne väljend, projekti nimetuse lühend.
SOM	Sotsiaalministeerium
SKA	Sotsiaalkindlustusamet
SKAIS	Sotsiaalkaitse infosüsteem (vananenud platvormil)
SKAIS2	Sotsiaalkaitse infosüsteem (hõlmab Ametnikurakendust ja Iseteenindust)
STAR, STAR2	Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregister
TIS	Tervise Infosüsteem. Keskne riiklik andmekogu, mille vahendusel saavad tervishoiuteenuste osutajad, näiteks arstid ja õed omavahel andmeid vahetada ning näha teiste arstide poolt patsiendi kohta saadetud terviseandmeid.
UAT	Vastuvõtutestimine (user acceptance test)

### 3. Äriline taust

#### **Hetkeolukord:**

Erivajadusega lapse abivajaduse hindamine ja abi osutamine on eri valdkondade, haldusalade ja asutuste vahel killustunud. Abi saamine on lapse ja vanema jaoks keeruline ja aeganõudev, lapsele toe saamiseks tuleb teha mitmeid taotlusi nii sotsiaal-, haridus- kui tervishoiuvaldkonnas. Erivajadusega lapse mured mõjutavad kogu perekonda ning võttes aluseks 2022a puudega laste arvu SKA andmetel, siis on selliseid peresid vähemalt 9950. Sotsiaalministeeriumi poolt läbi viidud uuring näitab, et rohkem kui 30% puudega last hooldavatest vanematest ei käi tööl ja ligi pooltel juhtudel nimetati põhjuseks vajadust hoolitseda puudega lapse eest.

Erivajadustega laste kohta info kogumiseks ja säilitamiseks kasutusel olevad erinevad IT-süsteemid:

- Patsiendiportaal - inimene saab tutvuda enda terviseandmetega;
- STAR - KOV lastekaitsetöötajad kasutavad kohaliku tasandi sotsiaalteenuste korraldamiseks;
- SKAISi (sh iseteenindus-portaal inimesele) - SKA kasutab puude tuvastamisel ja riiklike sotsiaalteenuste korraldamiseks;
- TIS ehk e-tervis - eriarstiabi kasutab haiglata erinevate tarkvaralahenduste kaudu;
- EHIS - haridussüsteem kasutab, süsteemi kantakse mh andmed õpilasele rakendatud tugimeetmete kohta;
- perearstiabi - perearstid kasutavad erinevaid tarkvaralahendusi (Liisa, Watson, Perearst 2 ja 3, Medicumi tarkvara);
- rehabilitatsioon - rehabilitatsiooniasutustel oma ühist infosüsteemi ei ole, tekkinud on mõned IT-lahendused, mis aitavad andmeid koondada, kuid neid andmeid teistesse süsteemidesse

ei saadeta. Rehabilitatsiooniasutustel puudub igasugune ligipääs ükskõik millistele erivajadusega lapse andmetele, va need, mida SKA lapse suunamiskirjaga avaldab.

Eelnevalt loetletud infosüsteemid reeglina andmeid lapse kohta automaatselt ei edasta. Killustatud andmekogumine ja osapoolte puudulik infovahetus ei võimalda saada ülevaadet sihtgrupi vajadustest ja pakutud meetmete tulemuslikkusest ega toeta kiire ja tõhusa abi saamist.

**Terviseandmetega** ja e-kanalite kaudu tervishoiuteenuste osutamisega on seotud üleriigiline E-tervise süsteem, kuhu kuuluvad nii riiklik andmekogu Tervise Infosüsteem (TIS) kui ka teised IT seadmed ja rakendused, mis töötlevad terviseandmeid (sh tervishoiuteenuse osutajate infosüsteemid), Tervishoiuteenuse osutajate infosüsteemidel on andmevahetus X-tee kaudu TISiga. Terviseandmed jõuavad süsteemi erinevate dokumentide (nt epikriis, saatekiri, hindamise teatis jm) kaudu. Sageli kogutakse ja talletatakse teenuseosutaja infosüsteemis oluliselt suuremat hulka terviseandmeid, kui neid dokumentidega TISi edastatakse, kuid neid andmeid näevad ja saavad kasutada ainult sama asutuse tervishoiu- või tervishoiu valdkonna töötajad.

Inimesel on õigus tema kohta TISi edastatud terviseandmeid Patsiendiportaalis näha ja alla laadida ning lisada oma tervist puudutavat teavet tervisedeklaratsiooni täitmise kaudu, kuid terviseandmete kolmandatele osapooltele edastamine on piiratud. Inimesele teenust osutavad sotsiaalhoolekande, tööhõive ega rehabilitatsiooniasutused (v.a. nimetatud valdkondades töötavad arstid) ei oma TISis olevatele kliendi terviseandmetele juurdepääsu. Samuti ei oma iseseisvat õigust TISist andmeid näha või sinna andmeid edastada tervishoiu valdkonna töötajad (näiteks logopeedid, psühholoogid, füsioterapeudid, tegevusterapeudid, optometristid jt.). Samas võimaldab Patsiendiportaal määrata inimesel endale esindajaid, muutes seeläbi terviseandmetele ligipääsetavust TISis konkreetsetele isikutele.

**Puude raskusastme tuvastamise andmed** talletatakse Sotsiaalkaitse infosüsteemis (SKAIS), mille rakenduses SKAIS2 koostatud arstliku ekspertiisi kokkuvõtte on sisendiks puude raskusastme tuvastamise otsuse vormistamisele. Lapse puude raskusastme tuvastamisel annab ekspertarst oma hinnangu nii TIS-ist kättesaadavate terviseandmete kui ka lapsevanema antud info alusel, millele tuginedes SKA peaspetsialist otsuse koostab. SKAIS2 on x-tee kaudu seotud erinevate andmeandjatega nagu näiteks Rahvastikuregister (RR), Äriregister (ÄR), Töötamise register (TÖR), Töötukassa infosüsteemid ja rakendused (TETRIS, EMPIS), sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregister (STAR), hariduse infosüsteem (EHIS) ning MISP2 kaudu Tervise infosüsteem (TIS). Laste puude raskusastme tuvastamisel kogutud andmed on SKAIS2-s, neid ei edastata teiste asutuste infosüsteemidele.

Inimesel on SKA iseteenindusportaali kaudu võimalik näha enda kohta eksperdiarvamuse alusel koostatud haldusakti, kuid tal ei ole võimalik neid andmeid masinloetaval kujul teistele teenusepakkujatele edastada.

**Hoolekande abi- ja toetusmeetmete** korraldamiseks KOV tasandil on KOV spetsialistil kohustus välja selgitada lapse abivajadus. Abivajaduse hindamisel peab lastekaitsetöötaja kasutama nii enda kui ka koostööpartnerite poolt kogutud ja dokumenteeritud informatsiooni lapse olukorra kohta, kuid automatiseeritud andmevahetust vajaliku andmeseti osas ei toimu ning infovahetus teiste osapooltega (SKA, perearstid, teenuseosutajad jt) toimub peamiselt andmesüsteemide väliselt (paberil, e-kiri, krüpteeritud digidokument vm). KOVi poolt kasutatavad hindamisinstrumendid on enamasti paberkandjal, kuid hindamise tulemused saab sisestada STARi, algatades selleks juhtumimenetluse ja koostades lapsele juhtumiplaani. STARist on võimalik x-tee kaudu teha andmepäringuid teistesse riiklikesse infosüsteemidesse (nt RR, TETRIS, SKAIS), et koguda teavet lapsele juba osutatavate riiklike sotsiaalteenuste, tuvastatud funktsioonipiirangute jms. kohta. STARis koostatud juhtumiplaani ei saa otse süsteemist teenuste korraldamisega seotud osapooltele

edastada, kuid koostatud plaan on võimalik süsteemist alla laadida ning seejärel edastada. Kolmandatel osapooltel (nt teenuseosutaja) on õigus tutvuda lapse juhtumiplaaniga juhul, kui lapsevanem selleks nõusoleku annab.

STARil puudub iseteenindus-keskkond, mille kaudu inimene saaks tutvuda tema kohta kogutud ja STARis talletatud andmetega.

Peamine probleem, mis ajendab muudatusi tegema:

- Abi saamine on lapse ja vanema jaoks keeruline ja aeganõudev.
- Abivajaduse hindamine ja abi osutamine on eri valdkondade, haldusalade ja asutuste vahel killustunud, mistõttu puudub terviklik ülevaade perele vajalikust toest ja abi koordineeritud osutamine.
- Paljudes Eesti piirkondades on puudu vajalikest tugispetsialistidest ning samas on spetsialistide tegevused hindamistel dubleerivad, mis jätab vähem ressursi teenuseosutamiseks.
- Killustatud andmekogumine ja osapoolte puudulik infovahetus ei võimalda saada ülevaadet sihtgrupi vajadustest ja pakutud meetmete tulemuslikkusest ega toeta kiire ja tõhusa abi saamist

Kokkuvõtvalt seega - erivajadusega laste hindamiste kohta on erinevates andmebaasides palju infot, kuid need ei ole õigustatud osapooltele kättesaadavad. Kui tervishoiusüsteemis diagnoositakse lapsel pikaajast või eluaegset abivajadust põhjustav terviseseisund, ei jõua see info automaatselt asjakohaseid tugimeetmeid ja sekkumisi pakkuvate osapoolteni. Kuigi lapse erivajadus on tervishoiusüsteemis tuvastatud, peab lapsevanem täiendavalt pöörduma SKA poole ja taotlema puude raskusastme tuvastamist. Puude määramiseks hindab SKA ekspertarst lapse abivajadust nii TISis oleva info kui lapsevanema esitatud taotluse põhjal. Kui lapsele on puue määratud, peab lapsevanem täiendavalt taotlema erinevaid toetavaid sekkumisi (toetusi/teenuseid), esitades taaskord taotluse SKAle ning vajadusel ka KOVi. Info lapse abivajaduse kohta ei liigu täna automaatselt ka haridussüsteemi, kuigi haridusasutustes on võimalik pakkuda ja korraldada asjakohaseid tugiteenuseid.

Hetkel kannab juhtumikorraldaja ja infovahendaja rolli lapsevanem. Seetõttu ei ole lapsele pakutav abi sageli õigeaegne, kohane ning kulutõhus, sest iga osapool alustab uuesti lapse vajaduste hindamisega.

Projekti ettevalmistamiseks tehtud eeltööd:

- 20. aprillil 2021 toetas Vabariigi Valitsus koalitsioonileppes toodud erivajadusega laste tugisüsteemi uuendamise ettepanekuid. Sotsiaalministeeriumi ning haridus- ja teadusministeeriumi koostöös käivitati erivajadusega laste tugisüsteemi reform, mille eesmärk on pakkuda lastele kiiremat, tulemuslikumat ja terviklikumat abi.
- 2021 viidi läbi erivajadusega laste tugisüsteemide teenusdisaini protsess, mille käigus kaardistati sihtrühma vajadused ning ettepanekud. Teenusdisaini protsessis analüüsiti teenuseteekondi terviklikult (so inimese tasandilt piirkondliku ja riikliku korralduseni), et välja selgitada välja teenuse kitsaskohad ja arenguvõimalused. Eesmärgiks oli disainida koostöös osapooltega terviklik, kasutajaid võimendav ja nende elukvaliteeti parandav teenuseteekond.
- Vabariigi Valitsus võttis 13.04.2022 vastu seaduseelnõu ["Sotsiaalhoolekande seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu"](#), mille alusel saab alates 2023 kohalik omavalitsus Sotsiaalkindlustusametilt automaatsed andmed puuet taotlenud või puude raskusastme saanud laste kohta.

- 2023 viidi läbi [muutumatu seisundiga lapse proaktiivse toetamise analüüs](#), mille eesmärgiks oli uurida võimalusi, kuidas erivajadusega lapse teekond vajaliku abini oleks lihtne, kiire ja nähtamatu sündmusteenus. Erivajadusega laste tugisüsteemi eesmärkidest lähtudes kirjeldati lahendust, mis võimaldab erivajadustega laste toetamist korraldada sündmusteenuse põhimõtetest lähtudes. Analüüs kirjeldab abivajadusega seotud info andmevahetuse automatiseerimist ja proaktiivset teenuste pakkumist. Analüüsi ühe tulemina loodi lapsevanema vajadustest lähtuv erivajadusega lapse teekonda kajastava töölaua prototüüp riigiportaalis eesti.ee, mille abil saaksid lapsevanemad oma lapse abivajadusega seotud ja võimalike teenuste-toetuste kohta kogu vajaliku info.
- Sotsiaalministeeriumi ja Riigikantselei tellimusel 2021 a. viidi läbi [Terviseportaali eelanalüüs](#), mille eesmärgiks on anda ülevaade patsiendiportaali ([www.digilugu.ee](http://www.digilugu.ee)) tänasest olemusest, arendusvajadustest ning kirjeldada visiooni, milline võiks tulevikus olla uuendatud terviseportaal ning selle üldine arendusteenus. Analüüsi käigus kaardistati ja kirjeldati patsiendi vaatest 36 teenust ning loodi kirjelduste illustreerimiseks klikitav prototüüp.
- Sotsiaalministeeriumi tellimusel on 2021 a. koostatud [Nõusolekuteenus eelanalüüs](#), mille eesmärgiks on analüüsida nõusolekuteenust valdkondade üleselt (üldosa) ja koostada terviseandmete (TIS, Retseptikeskus) näitel teenuse tervikkontseptsioon. Nõusolekuteenus on e-teenus, mille eesmärgiks on hallata inimese poolt antavaid nõusolekuid (nõusoleku küsimine, andmine, tagasivõtmine, muutmine) riiklikest andmekogudest temaga seotud andmete väljastamiseks andmekasutajatele.
- 2022 on Riigikohtu poolt koostatud kohtupraktikate analüüs "[Lapse puude astme tuvastamine halduskohtute praktikas](#)" juhtumite kohta, kus lapsevanem on laste puude tuvastamist reguleeriva olemasoleva seaduse mitmeti tõlgendamise pärast kohtusse pöördunud. Analüüs näitab selgelt vajadust nii õigusloome kui valdkonnas juurdunud praktika muutuseks.
- 2024.aastal on loodud riigiportaali Muutumatu seisundiga lapse toetamise infoteenus, mis koondab muutumatu seisundiga lapse abivajaduse määramise ja tugiteenuste korraldamisega seotud olulise info ja tegevuste teekaardi.

#### **Äriliselt kavandatav lahendus:**

Lahenduseks on sündmusteenuse loomine, mille käigus automatiseeritakse erivajadustega laste sihtgrupi põhine (diagnooside alusel) terviseinfo andmevahetus, võimaldatakse proaktiivse pakkumuse tegemine ja luuakse lapsevanema jaoks erivajadusega lapse teekonda kajastav töölaud sündmusteenuste platvormil. Lahenduse realiseerimiseks on vajalik rakendada järgmised automatiseeritud (andmevahetuse) protsessid:

- Tervishoiusüsteemis diagnoositakse lapsel muutumatu või progresseeruv terviseseisund, andmed TISis.
- Lapse erivajaduse info liigub automaatselt TIS infosüsteemist KOVide infosüsteemi STAR ning seejärel lapse esindaja nõusolekul SKA infosüsteemi SKAIS.
- Käivitub kaks järjestikust proaktiivset protsessi:
  - KOV hindab lapse esmast abivajadust.
  - SKA hindab lapse tegutsemis- ja osalemispiiranguid;
- Hindamiste tulemusel selguvad teenused ja toetused, millede kasutamiseks on lapsel õigustatus ja mida on lapsevanemale võimalik proaktiivselt pakkuda.

- Kogu lapse abivajadusega seotud ja võimalike teenuste-toetuste kohta vajalik info ning lapse abistamise protsesside ja sekkumiste ülevaade on lapsevanemale kättesaadav riigiportaali kaudu erivajadusega lapse teekonda kajastaval töölaual.

2024.aastal on TEHIKu poolt läbi viidud muutumatu seisundiga lapse (RHL) proaktiivse toetamise andmete liikumise eelanalüüsid SKAIS2, STAR ja TIS infosüsteemides sündmusteenuse jaoks vajalike arenduste skoobi ja töömahtude täpsustamiseks.

### **Regulatsiooni muutmise vajadus ja õiguslik analüüs:**

Erivajadustega laste reformi vaates on SOMi poolt esmane õigusmuudatuste kaardistus tehtud. Muutumatu seisundiga lapse proaktiivse toetamise analüüsi käigus koostati digitaliseeritud andmevahetuse realiseerimiseks kavandatud protsesside rakendamiseks õiguslik analüüs koos vajalike õiguslike muudatuste ettepanekutega. Õiguslikud muudatused on planeeritud rakendada paralleelselt analüüsiprojektiga. Andmekaitsealase mõjuanalüüsi teostab SOM õigusmuudatuste rakendamiseks vajaliku eelnõu ettevalmistamise protsessi käigus.

Kavandatud andmevahetuse automatiseerimine eeldab muudatusi SKAISi, STARi ja TISi põhimäärustes, samuti puude tuvastamise ja toetavate teenuste (nt sotsiaalne rehabilitatsioon) korraldamise protsesse reguleerivate õigusaktide muutmist.

Õiguslik alus andmevahetuseks tuleneb LasteKSi muudatustest, mis võeti vastu Riigikogu 11.12.2024 täiskogu istungil.

## **4. Hankelepingu eesmärk**

Lepingu eesmärgiks on realiseerida Terviseseisundi tõttu püsivat tuge vajava lapse toetamine (RHL/MSL) TO-BE protsessi TIS-STAR-SKAIS andmevahetuse funktsionaalsuse SKAIS2 infosüsteemi poolne osa vastavalt detailanalüüsi käigus kirjeldatud protsessidele (TO-BE kirjeldus).

## **5. Tellitavad tööd**

5.1. Lepinguga tellitakse SKAIS2 ja STAR infosüsteemide vahel terviseseisundi tõttu püsivat tuge vajava lapse (RHL/MSL) proaktiivse toetamise teenuse MVP jaoks vajaliku andmevahetuse SKAIS2 poolsed arendused ning sellega seonduvad tööd, sh vähemalt:

- RHL: xroad teenuse createDraftApplication loomine;
- RHL: PRT taotluse drafti loomine;
- RHL: teavituse saatmine esindaja eposti aadressile;
- RHL: ITPs RHL taotluse avamise voo täiendamine;
- RHL: KOV info salvestamine DRAFT taotluse juurde;
- RHL: menetluse töölaua täiendamine;
- RHL: KOV info salvestamine esitatud taotluse juurde;
- RHL: menetluses oleva taotluse vormi täiendamine;
- RHL: taotluse staatuse sisemine päring;
- RHL: xroad teenuse getApplicationStatus loomine;
- RHL: uute menetluse staatuste lisamine ITP jaoks;
- RHL: kontaktandmete automaatne lisamine lapse juurde;
- RHL: ITPs esitatud taotluse eristamine;
- RHL: andmejälgija kasutuselevõtt loodavates xtee teenustes;
- RHL: esindaja kontaktandmete salvestamine ja lisamine lapse juurde taotluse drafti loomisel;
- RHL: ekspertarsti hinnangu väljatrükile RHL tunnuse lisamine;
- RHL: ARis PRT sisestamisel TIS päringu tegemine eemaldada;

- RHL: ARis nõusoleku märkeruut PRT taotlusel ja esitamine;
- RHL: nõusoleku kuvamine esitatud taotlusel;
- RHL: taotluse väljatrükk ARis esitamisel oleval taotluse;
- RHL: nõusoleku märkeruudu täitmine menetluse ajal;
- MVP testimise tagasiside alusel lahenduse täiendused ja parandused;
- Terviseseisundi tõttu püsivat tuge vajava lapse toetamise (RHL/MSL) TO-BE protsessi tervikvoo
  - teiste andmesüsteemide (TIS, STAR) arenduste käigus täpsustuvatest detailidest tulenevad SKAIS2 muudatusvajadused;
  - teiste SKAIS2 moodulite arendus- ja/või täiendusvajadused.

Tööd tuleb üle anda vastuvõtutestimisteks vastavalt käesoleva dokumendi punktis 8 toodud ajakavale.

5.2. Tööde loetelu tekib **eelnevalt kokkulepitud** backlogi alusel ja hallatakse Jiras:

- Eelanalüüsi suunatud ülesanded (analüüsi task), mille tulemusel valmivad mahuhinnangutega kasutajalood (story'd) ja tehnilised eeldustööd (technical taskid);
- Arendusse suunatud kasutajalood (story'd) ja tehnilised eeldustööd (technical taskid) backlog staatuses vastavalt tööde järjekorrale (rank).

5.3. Juhul, kui töö käigus selgub täiendavaid ärinõudeid või detaile, mille realiseerimine on küll vajalik, kuid ei mahu punktis 5.1 kirjeldatud skoopi, tehakse ühine taasesitamist võimaldavas vormis otsus (Tellija ja Täitja poolt) vastavalt töö mahule ja/või kriitilisuse astmele, kas täiendavat tööd teostatakse käesoleva või uue lepingu raames.

Juhul, kui töö käigus selgub, et mõistlik on punktis 5.1 kirjeldatud skoobist midagi välja jätta, teeb selle otsuse taasesitamist võimaldavas vormis Tellija.

5.4. Hankelepingu mahu muutumine, st täiendavate tööde tellimine või skoobis kirjeldatud tööde teostamata jätmine, lepitakse Poolte vahel kokku hankelepingu muudatusega.

5.5. Punktis 5.1 on välja toodud loetelu teostatavatest põhitöödest, mis täitjal tuleb teostada. Antud loetelule lisaks kohustub täitja teostama ka muud tööd, mis on vajalikud teenuse nõuetekohaseks toimimiseks.

## 6. Tööprotsess ja tulemid

Järgnevalt täpsustatakse Täitjaga sõlmitud raamlepingus (nr 3-9/4283-1) kirjeldatud tingimusi tööprotsessi, dokumenteerimise, töökorralduse, testimise ja mittefunktsionaalsete nõuete osas.

### 6.1 Tööprotsess

- Tööraamistik peab tuginema etapiviisilisele planeerimisele, võimaldades arendusmeeskonna prioriteete jooksvalt muuta;
- Tööraamistik peab võimaldama süsteemset ülevaadet iga kokkulepitud töö saavutustest;
- Tööraamistik peab võimaldama arendusmeeskonna tulemuslikkuse (kasvu) jälgimist ajas;
- Tööraamistik peab tagama, et arendusmeeskond tegeleb omal initsiatiivil enda tulemuslikkuse parandamisega ja parandusettepanekute esitamisega.
- Täpsem protsess lepitakse kokku tööde käigus.

### 6.2 Dokumentatsioon

Vastavalt punktis 5 kirjeldatud skoobile tuleb töö käigus luua ja täiendada SKAIS2 dokumentatsiooni, milleks on minimaalselt:

- Funktsionaalsuse ja äriprotsesside kirjeldused kokkulepitud kujul (nt BPMN standard, diagrammid ja kirjeldused Confluence'is) koos ärireeglitega, mida peab olema hiljem võimalik täiendada järgnevatel etappidel lisanduva funktsionaalsuse alusel ning siduda tervikliku protsessi- ja ärireeglite kirjeldusega.
- Tehniline dokumentatsioon (nt paigaldusjuhendid, Confluence keskkonnas).
- Andmemudel.

Dokumentatsiooni täpsed liigid ja sisu formaat lepitakse kokku tööde käigus kuid see peab vastama minimaalselt TK Lisa 2 – Nõuded arendusprojektide dokumentatsioonile SKAISi näitel kirjeldatud nõuetele ning nõuded liidestuste dokumenteerimisele on kirjeldatud TK Lisa 3 – Andmevahetusteenuse kirjelduse mall (draft).

### **6.3 Töökorraldus**

Projekti töökorraldus toetub kodukorrale. Täitja peab tagama piisava kaasamise ja ülevaadete andmise Tellijale.

#### **6.3.1 Tööde üleandmine**

Arendustööde lähtekoodi tarne toimub pideva integreerimise (continuous integration) teel. Tööde järjekord, üleandmise aeg ja UAT tagasiside andmise aeg lepitakse kokku tööde käigus taasesitamist võimaldavas vormis (Tellija ja Täitja poolt).

Töö üleandmisel kontrollib Tellija üle töö nõuetekohasuse ning annab vajadusel tähtaja töö parandamiseks.

Täitja teab, et tellija võib igat üle antud funktsionaalsust paigaldada toodangusse ning täitja peab tagama, et lõplikult valmimata funktsiooni protsessid on võimalik toodangust välja lülitada (feature flags). Funktsioonide sisse-välja lülitamise võimekus lepitakse Tellija ja Täitja vahel kokku tööde käigus.

### **6.4 Nõuded automaattestimisele**

Automaattestimise nõuete täitmisel tuleb lähtuda nõuetest, mis on leitavad siit: [Automaattestide nõuded](#)

Automaattestid peavad üle antavas lähtekoodis continuous-integration'i töövoos edukalt läbima. Samuti peab Täitja hoolt kandma, et varasemalt loodud testid jäävad töö lõpetamisel edukalt läbitavaks. Nõuete muutumisel peab Täitja viima testid vastavusse uute nõuetega või neid eemaldama, kui selliseid nõudeid enam ei eksisteeri.

### **6.5 Koormustestimised**

Koormustestide tegemine lepitakse Tellija Täitja poolt kokku tööde käigus.

### **6.6 Mittefunktsionaalsed nõuded**

Mittefunktsionaalsete nõuete täitmisel tuleb lähtuda järgnevast:



- Loodud kasutajaliidesed peavad vastama Euroopa standardi EN 301 549 V3.2.1 nõuetele.
- Uue funktsionaalsuse loomisel tuleb lähtuda raamlepingus (nr 3-9/4283-1) ja selle lisades kirjeldatud nõuetest.
- Täpsemad mittefunktsionaalsed nõuded, millest lähtuda, on leitavad siit: [Mittefunktsionaalsed nõuded](#).

### 6.6.1 Nõuded kiirusele ja latentsusele

Allpool kirjeldatud nõuded kehtivad ainult SKAIS2 sisemisele rakendusele ehk väliste süsteemide vasteaegasid ei loeta ajalise nõude sisse.

- API teenustele ning keskmine päringu teenindamise aeg ei tohi olla suurem kui 2 sekundit.

Teenuse kvaliteedi tõstmiseks on poolel õigus teha teisele poolele ettepanekuid kiiruse ja latentsuse nõuete muutmiseks. Muudatuste korral kirjeldatakse kasutuslugude vastuvõtukriteeriumidesse mittefunktsionaalse nõudena.

## 7. Tulemid

Toimivad SKAIS2 ja STAR infosüsteemide vahel terviseseisundi tõttu püsivat tuge vajava lapse (RHL/MSL) proaktiivse toetamise teenuse MVP jaoks vajaliku andmevahetuse SKAIS2 poolsed arendused vastavad skoobile ja nõuetele. Valminud tööde tulemid antakse üle **hiljemalt 31.12.2025** üleandmise-vastuvõtmise aktiga, tööde tulemid peavad sisaldama:

- Viiteid dokumentatsioonile Confluence'is;
- Viited tehtud töödele (Jira piletitena);
- Viiteid koodile GitLabis.

## 8. Tööde teostamise ajakava ja tähtaeg

8.1. Projekti käigus teostatavate tööde vaheetappide ajakava ja tähtajad on toodud alljärgnevas tabelis:

jrk	Vastuvõtutestimiseks üle antava funktsionaalsuse kirjeldus, sh seonduvad tööd	Vaheetapp, tähtaeg (hiljemalt)
1.	<p>Läbi xroad teenuse on võimalik luua taotluse <i>draft</i> ning seda saab kasutaja avada ja vaadata, andmed mis STARist tulevad on taotlusel ja salvestatud süsteemi (sh kontaktid ja KOV ametniku andmed).</p> <p><b>Seonduvad tööd:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- xroad teenuse createDraftApplication loomine;</li> <li>- taotluse drafti loomine;</li> <li>- KOV info salvestamine DRAFT taotluse juurde;</li> <li>- esindaja kontaktandmete salvestamine ja lisamine lapse juurde taotluse drafti loomisel;</li> </ul> <p><b>Vajadusel lisaks:</b></p>	28.02.2025

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- MVP testimise tagasiside alusel lahenduse täiendused ja parendused;</li> <li>- Tervise seisundi tõttu püsivat tuge vajava lapse toetamise (RHL/MSL) TO-BE protsessi tervikvoo teiste andmesüsteemide (TIS, STAR) arenduste käigus täpsustuvatest detailidest tulenevad SKAIS2 muudatusvajadused ja/või teiste SKAIS2 moodulite arendus- ja/või täiendusvajadused.</li> </ul>	
2.	<p><b>Isikule saadetakse taotluse mustandi loomisel teavitust ja e-mail lingiga, mille kaudu saab ligi taotluse mustandile.</b></p> <p><b>Taotluse mustand on võimalik esitada. Taotluse andmed on ametnikurakenduses nähtavad ning on maha salvestatud.</b></p> <p><b><u>Seonduvad tööd:</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- teavituse saatmine esindaja eposti aadressile;</li> <li>- ITPs RHL taotluse avamise voo täiendamine;</li> <li>- KOV info salvestamine esitatud taotluse juurde;</li> <li>- menetluses oleva taotluse vormi täiendamine;</li> <li>- ITPs esitatud taotluse eristamine;</li> </ul> <p><b><u>Vajadusel lisaks:</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- MVP testimise tagasiside alusel lahenduse täiendused ja parendused;</li> <li>- Tervise seisundi tõttu püsivat tuge vajava lapse toetamise (RHL/MSL) TO-BE protsessi tervikvoo teiste andmesüsteemide (TIS, STAR) arenduste käigus täpsustuvatest detailidest tulenevad SKAIS2 muudatusvajadused ja/või teiste SKAIS2 moodulite arendus- ja/või täiendusvajadused.</li> </ul>	30.04.2025
3.	<p><b>Loodud on x-tee mille alusel STAR saab pärida SKAIS2 süsteemist RHL PRT menetluse staatuseid. Ametnikurakenduse ametniku töölaual on eristatud RHL voost tekkinud taotlus. Taotluse alusel on võimalik lõpetada menetlus korrektse otsusega ning vajalikud täiendused on tehtud ekspertarsti hinnangu trükisele.</b></p> <p><b><u>Seonduvad tööd:</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- menetluse töölaua täiendamine ITP taotluse märke ja veeruga;</li> <li>- taotluse staatuse sisemine päring;</li> <li>- xroad teenuse getApplicationStatus loomine;</li> <li>- kontaktandmete automaatne lisamine lapse juurde;</li> <li>- ekspertarsti hinnangu väljatrükile RHL tunnuse lisamine;</li> </ul> <p><b><u>Vajadusel lisaks:</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- MVP testimise tagasiside alusel lahenduse täiendused ja parendused;</li> </ul>	31.07.2025

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Tervise seisundi tõttu püsivat tuge vajava lapse toetamise (RHL/MSL) TO-BE protsessi tervikvoo teiste andmesüsteemide (TIS, STAR) arenduste käigus täpsustuvatest detailidest tulenevad SKAIS2 muudatusvajadused ja/või teiste SKAIS2 moodulite arendus- ja/või täiendusvajadused..</li> </ul>	
4.	<p><b>Esitatud taotlusele on loodud lisa staatused parema ülevaate andmiseks. Ametnikurakendusest korrektseks taotluse esitamiseks on täiendatud TIS päringu voogu ja nõusoleku andmist. Andmejälgija on seadistatud</b></p> <p><b><u>Seonduvad tööd:</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ARis PRT sisestamisel TIS päringu tegemine eemaldada;</li> <li>- ARis nõusoleku märkeruut PRT taotlusel ja esitamine;</li> <li>- nõusoleku kuvamine esitatud taotlusel;</li> <li>- taotluse väljatrükk ARis esitamisel oleval taotlusel;</li> <li>- nõusoleku märkeruudu täitmine menetluse ajal;</li> <li>- uute menetluse staatuste lisamine ITP jaoks;</li> <li>- andmejälgija kasutuselevõtt loodavates xtee teenustes;</li> <li>- TIS päring ja nõusolekud ametnikurakenduse taotlusel;</li> </ul> <p><b><u>Vajadusel lisaks:</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- MVP testimise tagasiside alusel lahenduse täiendused ja parandused;</li> <li>- Tervise seisundi tõttu püsivat tuge vajava lapse toetamise (RHL/MSL) TO-BE protsessi tervikvoo teiste andmesüsteemide (TIS, STAR) arenduste käigus täpsustuvatest detailidest tulenevad SKAIS2 muudatusvajadused ja/või teiste SKAIS2 moodulite arendus- ja/või täiendusvajadused.</li> </ul> <p>Lisaks loetelule tuleb vastuvõtutestimiseks hiljemalt selle vaheetapi lõpuks üle anda kõik hankelepingu järgsed tööd.</p>	03.11.2025
5.	Tugiperioodil tehtavad tööd, lõpptähtaeg	01.11.2025 - 31.12.2025

8.2. Kõikide eelnevalt kirjeldatud arendustööde vastuvõtutestimiseks (so Jira piletid "Ready for AT" ja toodangu keskkonda paigaldatav kvaliteetne lähtekood) üleandmise lõpptähtaeg on **03.11.2025**,

Tugiperioodi jooksul tehtud tööde lõpptähtaeg on **31.12.2025**.

8.3. Tööde üleandmisele järgneb Tellija poolne Tööde testimine mõistliku aja jooksul ja vajadusel Täitja poolne paranduste tegemine üle antud Töodes, kui testimise käigus ilmneb, et Tööd ei ole lõpptähtajaks teostatud nõuetekohaselt.

8.4. Tööd loetakse teostatuks tööde üleandmise-vastuvõtmise akti tellija poolt allkirjastamise hetkest.

8.5. Punktis 8.2 toodud arendustööde vastuvõtutestimiseks üleandmise lõpptähtaeg (01.11.2025) on kriitiline ja ei või nihkuda hilisemaks, mistõttu täitjal on kohustuslik kinni pidada punktis 8.1 toodud vahetähtaegadest.

Muudatused punktis 8.1 toodud ajakavas on võimalikud vaid tulenevalt arendustööde käigus selgunud asjaoludest kokkuleppel tellijaga tingimusel, et see ei ohusta järgnevate vaheetappide

tähtaegu ja/või hanke objekti tarnimise tähtaega ning muudatusega ei muudeta lepingu üldist olemust.

**9. Tehnilise kirjelduse (ehk TK) lisad:**

- TK Lisa 1 – SKAISi Front-end arendusreeglid;
- TK Lisa 2 – Nõuded arendusprojektide dokumentatsioonile SKAISi näitel;
- TK Lisa 3 – Andmevahetusteenuse kirjelduse mall (draft)